

АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Фролова А. А., студентка,
Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”,
internationaleconomistfaa@gmail.com

Більшість експертів бухгалтерського обліку вважають, що у світі не існує і двох країн з однаковими системами обліку. Це обумовлено впливом безлічі факторів: соціально-економічні умови, рівень підготовки кадрів, рівень виробництва, рівень управління, вплив інфляційних процесів, наявність професійних організацій, правове регулювання обліку, ступінь втручання влади в обліковий процес, джерела фінансування.

У зв'язку з цим виділяють декілька моделей бухгалтерського обліку:

- англо-американська;
- континентальна (європейська);
- південноамериканська;
- ісламська.

Система бухгалтерського обліку англо-американської моделі забезпечує необхідною інформацією інвесторів та кредиторів з мінімумом втручання державних органів в систему обліку. Країни (США, Великобританія, Нідерланди), що використовують таку модель мають добре розвинений фінансовий ринок. Гнучкість облікової системи одна з особливостей англо-американської моделі. Це сама ліберальна модель. Принцип даної системи такий: «дозволено те, що не заборонено». Вона орієнтована на інтереси дрібних і середніх акціонерів-інвесторів. В даний час її використовують: Австралія, Ізраїль, Індія, Канада, Кіпр, Пакистан, країни Центральної Америки та ін.

Таким чином, для англо-американської моделі характерні:

- орієнтація обліку на потреби інвесторів та кредиторів;
- наявність розвинутого ринку цінних паперів;
- високий рівень бухгалтерської підготовки;
- наявність великої кількості транснаціональних корпорацій в цих країнах [1].

Континентальна модель знаходить своє застосування в Німеччині, Греції, Данії, Італії, Іспанії, Марокко, Франції, Норвегії, Португалії та ін., для якої характерні державне втручання; макроекономічне планування; тісний зв'язок бізнесу з банками; високий рівень конфіденційності фінансової інформації бухгалтерського обліку, в залежності від ступеня розкриття якого державою передбачені певні каральні заходи.

Південно-американська модель використовується у всіх країнах Південної Америки. Характерні риси цієї моделі:

- жорсткі вимоги держави до обліку і контролю доходів фірм та населення;
- держава активно втручається в діяльність компаній;
- характерна для країн з високим рівнем інфляції [1].

Основним джерелом залучення державних ресурсів є державне фінансування, яке спрямовується на пріоритетні галузі економіки.

Ісламська модель використовується в Арабських Еміратах, Саудівській Аравії, Омані та інших ісламських державах. Бухгалтерський облік в цій моделі має ряд відмінностей від інших систем, а саме: - заборона на отримання спекулятивного доходу від деяких напрямків діяльності; - податок, який фірми повинні платити на користь бідних.

Україні корисно вивчати досвід країн світу. Використання європейської моделі в обліку України, гармонізувало б із економічним середовищем держави. Впровадження принципів цієї моделі та перехід на міжнародні стандарти допоможе українським компаніям вийти на Європейський ринок, а також принесе дохід державі та поліпшить соціальний рівень життя.

Отже, кожна з розглянутих моделей має свої притаманні їй риси, так як кожна з моделей розвивалася в певному часовому проміжку під дією економічних і соціальних умов. Країни, які використовують англо-американську модель, привертають більше інвестицій. В той час як європейська модель допомагає зорієнтуватися на цілях держави. Тобто дотримання англо-американської моделі сприятиме динамічності, а європейської — стійкості. Використання в Україні зарубіжного досвіду повинно співвідноситися з українською специфікою, бо те, що підходить для однієї країни, не можна використовувати в іншій. Але все ж таки аналіз особливостей розвитку світових моделей обліку сприяє пошуку напрямів удосконалення вітчизняної бухгалтерської методології, тому що завдяки належній системі обліку стимулюється економічний прогрес, приплив інвестицій та розвиток зовнішньоекономічних відносин.

Література:

1. Дергачова В. В. Облік у зарубіжних країнах: навч. посіб. / В. В. Дергачова, Н. Є. Скоробогатова, Л. М. Шик. - К. : НТУУ "КПІ", 2011. – 260 с.